

danje krize ter čakajo boljših časov. Svetega Matijo moramo v pratiki prestaviti, ker nam ni ledu nič razbil. Zima zraven druge stiske stiska naše revne ljudi kar naprej brez vsakega usmiljenja. — Posestniki, kateri ste še zmožni, nabaviti si poljske stroje, kakor okopalnik, sejalnik in pluge, si pa le vse to naročite pri našem kovaču Verku v Lešju, ker je res strokovnjak v delu.

Dobje pri Planini. Tudi jaz bi prosil za en majhen koticček v vašem listu. Zalosten dogodek se je tukaj pripetil. V torek dne 1. marca se je obesila tukaj kmečko dekle. Ob 11. uri dopoldne so jo domači pogrešali. Na večer je šla sestra k vodi prat in jo je našla. Dekle se je obleklo praznično in je vzela vrv ter se obesila na hruški. Na večer so truplo prinesli domov v hišo. Dekle je bila pridna in pošena in je pred par dnevi prejela svete zakramente. Bog ji bodi milostljiv!

Mestinje v župniji Sladka gora bo pa res postalo celo mesto. Zraven tovarne za kopita, ki sedaj na žalost tudi malo obratuje, je nastala cela vrsta novih hiš in obrt. Prvi je zidal lesni trgovec Založnik Joško; potem mesar Jerovšek Albin, ki je tudi dobil pred nedavnim pridno boljše polovico Hajšekovo iz Sodne vasi; tretji še pa v samskem jarmu čevljar Jančič Fric, v kateri hiši stanuje tudi krojač g. Ror. Je tudi na novo postavljena hiša kolarskega mojstra g. Trunkla. Vsi so člani tukajšnjega agilnega gasilnega društva, katero je sklenilo in že tudi začelo v svojem kratkem obstoju graditi gasilni dom. Društvo ni, kakor je bilo običajno, pred pustom pridilo veselice vsled sedanje krize, bo pa zato sedaj pobiralo darove za zidavo gasilnega doma. Kakor mora potrditi vsak, da je gasilno društvo povsod neobhodno potrebno, ravno tako je potreben za društvo dom. Člani društva z veseljem prihajajo na kuluk, seve prostovoljno. Pridni sosede Strajani so bili prvi, ki so začeli voziti kamenje. Bodi jim na tem mestu izrečena zahvala! Gotovo je, da nam še bodo šli na roko tudi ostali prijatelji v tem težkem začetnem delu. Prosili bomo našega »Slovenskega gospodarja«, da bo njih imena pohvalno objavil. Sosede na pomoč!

Sv. Jedert nad Laškim. Nikdar ni bil naš Francelj tako vesel, kot tisti dan, so pravili Fermetovi. S čisto, razigrano dušo je šel v Hudo jamo na »ših«. A po nekaj urah je bil že v celjski bolnišnici. V jami ga je voziček pritisnil k steni in mu strl ledja. Poškodba je bila smrtna. Ko mu je tovariš A. Lešnik na šmihelsko nedeljo pri Sv. Jederti govoril slovo, so se orosile vse oči, mlade in stare, in bilo je obojih izredno mnogo. Vsem je bilo žal vzornega 22letnega fanta. Kakor da se je smrt zmotila, ker je strla tako mlado življenje, potem celih pet mesecev ni upala več v župnijo Sv. Jederti. Take praznine mrtvaške knjige v fari ne pomnijo. Šele dne 3. marca je zopet potrkala ter točno na 74. rojstni dan povabila seboj Jožefa Mrgoleta, vpok. rudarja ter večletnega poštnega sla za Sv. Jedert. Zadnje leto je bolehal ter svetniško vdano trpel. Izmučena duša, raduj se pri svojem svetem zavetniku Jožefu!

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. V soboto dne 5. marca t. l. je zaspala v Gospodu Marija Jamnik, mati neumorno delavnega predsednika našega Prosvetnega društva Matije Jamnika. Doseglá je visoko starost 79 let. Gospod ji daj uživati večno veselje! Žalujoči družini naše sožalje!

Vprašanja in odgovori.

I. K. Ali so sladka jabolka za prešo? Sladka jabolka so predvsem za sušenje in za kompot. Ako jih prešate, morate mošt prav kmalu porabiti. Trpežnost se nekoliko zviša, ako dodate soka od oskorušev ali trpkih lesnik.

A. B. v P. Ali lahko uporabljam lesni in premogovni pepel za gnojenje? — Lesni pepel vsebuje kalij in se ga zato priporoča trositi breskvam in marelicam. 10 litrov istega za mlado drevo je preveč; za staro pa premalo.

P. S. v P. Kako se napravi ribezljevo vino? — Na 1 liter soka, ki ga iztisnemo iz ribezljevih jagod, dodamo 1¼ litra vode in na 1 l te mešanice dolijemo 15 do 20 dkg stopljenega sladkorja. Konečno dodamo še nekaj gramov klorovega amonija ter kipelnih glivic.

A. B. v R. Kako shranim jabolčne peške? — Jabolčne peške se hrani v suhem in temnem prostoru. Da spomladi res skalijo, jih je treba že v jeseni stratificirati, to se pravi, dati jih v mal zaboj med moker pesek in ta zaboj v kleti v zemljo ali pesek zakopati.

L. M. v S. Kako gnojim sadnemu drevju z apnom? — Gnojiti je treba z apnenim zdrobom, ne pa z ugašenim masnim apnom. Apneni prah je najbolje že v jeseni pod drevjem potrositi in ga plitvo z zemljo zmešati. V vinogradu pa se sme z apnenim prahom gnojiti le tedaj, ako vsajena trta nima dovolj apna v zemlji, večinoma ga je pa dovolj.

Isti: Kako uničujem razne polže? — Večje polže je treba kratkomalo pobirati ter jih pokončati. Manjšim polžem pa se nastavi vaba: izdolben krompir, vlažne šope slame, tja radi lezejo, nato jih pokončamo. Natrosenega apnenega prahu, lesnega pepela in kajnita se zelo izogibljejo.

M. J. v C. Moja drevesa zelena renklota ne obdržijo cveta in ne dajo sadja. Kaj je vzrok? — Poskusite pognojiti še s fosforjevo kislino vsebujočimi gnojili kot so superfosfat ali Tomaževa žlindra. Bržčas pa bo vzrok odpadanja cvetov nekaljivost cvetnega prahu (peloda). V tem slučaju je najbolje drevo precepiti z drugo vrsto.

A. K. v S. Kako bi ozdravil drevje škrlupa? — Ako hočete imeti zdravo in škrlupa prosto drevje in sadje, ga morate škropiti z 1%no bakreno-apneno brozgo. Prvič se škropi pred cvetenjem, drugič po cvetenju, tretjič 4 tedne pozneje. Drevje in sadje se sme z imenovano raztopino le fino popršiti ne pa tako, da bi z drevja škropivo teklo. Paša pod škropljenimi drevesi živini ni škodljiva.

J. J. v R. Pravočasno sem vplačal stroške, denar je zalezal na sodniji, odvetnik pa mi napravi nove stroške, ali sem dolžen plačati? — Če je bilo dogovorjeno, da plačate sodniji, niste dolžni novih stroškov poravnati, ako ste pravočasno plačali.

F. O. v B. p. Teta ima moje hranilno knjižico, pa je ne da, ali dobim brez knjižice denar? — Ne. Samo s knjižico. Če teta ni upravičena knjižice zadržati in je nalagala vaš denar, ne svojega za vas, povejte v posojilnici, da se ne sme na to številko nič izplačati, dokler ni spor spravljen s sveta.

M. V. v Ž. Kako bi prišel na občinske stroške v hiralnico? — Javite se srezkemu zdravniku, ki bo podal uradno poročilo, ali ste za hiralnico ali ne. Občina bo nato morala plačati, ker nimate svojih sredstev.

A. T. v M. Cestni odbor mi je prepovedal saditi sadno drevje o bcesti na svojem. Kam se naj pritožim? — Zoper odlok cestnega odbora se pritožite na bansko upravo v Ljubljani.

O. M. v R. Sem brezposeln, kje bi dobil podporo? — Pišite na delavsko zbornico v Ljubljano.

B. F. v G. Urar mi je jamčil za uro, moral sem jo dati v popravilo, pa zopet ne gre, kaj naj napravim? — Jamstvenega pisma nimate. Urar bo krivdo zvrčal na vas, dokazati bo težko. Dajte popraviti domačemu urarju.

J. T. v St. Sem na eno oko slep, ali bi bil sprejet v vojaško godbo? — Ne.

H. H. v G. Sosedove kokoši mi delajo škodo, kako se proti temu zavarujem? — Sporazumita se s sosedom, da z grmovjem zagradite mejo, sicer ne bo miru.

H. M. v J. Moj sin je ubog in jaz sem ubog, ali bi dobil sin polovično vožnjo, da bi prišel iz Banata domov? — Zglasi naj se na borzi dela, da gre iskat delo domov.

V. K. v V. Kako bi postal vlakovodja? — Na železnici ustavljajo vlake, odpuščajo že izučene, lotite se česa drugega!

F. T. v D. Koliko znaša trošarina od vina? — Dosedaj različno, kolikor je pač občina naložila. Financarjev račun je pravilen. Od 1. aprila t. l. dalje je samo 2 Din pri litru.

R. C. v O. Kako izterjam dolg, ki je nastal pred petimi leti? — Vaš slučaj je zapleten in ne vemo, če vam bo uspelo, ker hči tega dolga gotovo ni pravilno vam odstopila v izterjanje, nakar je zastaral.

*

Raznoterosti.

Pismo hrvatskega ujetnika iz boljševiškega raja. Kako je danes življenje v boljševiški Rusiji, nam lepo pojasnjuje pismo hrvatskega ujetnika, ki je bil med vojno ujet in se ni več vrnil v domovino. Pozabil je nekoliko hrvaščino in jo meša z ruskim jezikom. Najbolj značilno v tem pismu je ono mesto, kjer navaja ujetnik cene za življenske potrebščine in dnevni zaslužek delavca. 400 gramov slanine stane 7—8 rubljev, delavec pa dnevno komaj zasluži 3—4 rublje. Ta del pisma se glasi tako: »Dragi moj kum, sprejmi srčen pozdrav od mene iz Rusije. Dragi moj kum, prosim te, piši mi, kako živiš in kaka draginja je pri vas. Tukaj je taka draginja, da ljudje sploh ne morejo živeti. Za denar ni mogoče kaj kupiti in ljudje gladujejo, ker je vse neznosno drago. Hleb kruha stane 10—15 rubljev, 1 l mleka pride na 87 červoncev. Škornji stanejo 120 rubljev, čevlji 40 rubljev. — Iz navedenega je razvidno, da mora ruski delavec garati za hleb kruha pet dni. Da si more kupiti 400 gramov slanine, mora delati dva dni, a za nabavo škornjev je potrebno delo 1 meseca. In kje pa sta obleka in druga prehrana!

Les, ki ne gori. Les rabimo že od pametiveka za kurjavo. Zato nam je kar težko razumljivo, da bi se dal les tako pripraviti, da ne bi gorel. Danes pa imamo tudi že negorljiv les in je zasluga moderne kemije. Dandanes les lahko silno segrevamo, pa se ne bo vnel. Les so poskušali napraviti negorljiv že stari Rimljani. Ti so namakali les v neko slano tekočino in ta tehnika se je obdržala v različnih oblikah do današnje dne; posebnih uspehov pa ni rodila, ker se ni dalo lesa nacediti z eno ali drugo tekočino dovolj globoko. V lesu

Je namreč precej smole in masti, ki brani tekočini prodreti dovolj globoko v les. Nemška industrija lesa pa je našla snov, ki omogoča raznim tekočinam prav globoko prodiranje v les. Tej snovi so dali ime »aktivator«. Če primešamo to snov že znanim solnim raztopinam, je les lahko že nacejen na površju s karbolinejem, pa tekočina vseeno prodre globoko v les. Les, ki je pripravljen s to tekočino, ne gori s plamenom. Če pride tak les v vročino, se tvori v njem plini, ki zamorijo vsako gorjenje. Na površini se les pač nekoliko osmadi, ne zgore pa ne. Poskusi so dokazali, da lahko leseno hišo poliješ z bencinom in jo vžgeš, pa bo zgorel samo bencin, les pa ostane. Z »aktivatorjem« pripravljen les pa ima še drugo dobro lastnost, da namreč ne gnije in tudi razne živalice se ne morejo držati v njem. S to iznajdbo so se odprle za les nove možnosti uporabe, posebno v stavbarstvu, ker se sedaj ne bo treba več bati ognja v lesenih hišah, ki bodo še bolj varne pred požari kakor stavbe iz kamena ali iz betona.

Kako globoko sega mraz. V še obljudenih polarnih ozemljih kažejo vrtanja za premogom, ki so jih izvršili nedavno tega na Grumantih (Spitzbergih) po nalogu norveške vlade, da je zemlja zmrznjena do globine 150 metrov. Delo je bilo izredno težavno. Čim globlje je prišlo vrtalo, tem napornejši je boj z mrazom. Vsak hip je stroj primrznil. Da bi se temu izognili, so za vrtalom pogrezali gumaste cevi, iz katerih so spuščali po potrebi v okolico vrtala — vročo paro. Le tako se je posrečilo, da so premagali 150 m debelo plast zmrznjene zemlje.

Priveditev v Čadramu.

Na Cvetno nedeljo dne 20. t. m. vprizori Prosvetno društvo v Čadramu v Društvenem domu zanimivo žaloigro v petih dejanjih »Podrti križ«. Zaloigra je vzeta iz sedanjega življenja ter vsebuje pretresljive prizore. Vabljeni domačini in sosedi!

Pametna misel.

Anica je bila pri sv. Birmi in je dobila za dar zlato uro. Botra jo vzame tudi v čoln, da se malo vozi po jezeru. Anici je to zelo ugajalo. Sredi vožnje je hotela pogledati na uro in ta ji zdrkne iz rok v vodo in — ni je bilo več. Anica se je zelo prestrašila, pa si ni upala botri povedati niti besedice. Na potu domov ji je prišla pametna misel. Vprašala je botro: »Botra, ali je kaka stvar izgubljena, če se ve, kje se nahaja?«

Botra: »Čudno vprašanje! Seveda ne!«

Anica: »No, potem je dobro. Moja ura je na dnu jezera.«

MALA OZNANILA

Pozor! V moji trgovini dobite: svilene robce (krasne vzorce najnovejšega izdelka), moške klobuke ter raznovrstno manufakturno blago po izredno nizkih cenah. Karl Jančič, manufakturna trgovina v Mariboru, Aleksandrova cesta 11. 388

Sadno drevje nudim, visokodebelno v raznih vrstah. Drevesnica J. Krajnc, Št. Ilj pri Velenju. 395

Cepljene trte, prvovrstne, veliki rizling, ranfol, burgundec, prodaja po 75 par komad: Franc Raušl, Kukova, p. Juuršinci. 394

Sadno drevje naročite takoj, da pravočasno dobite. Pomlad bo kratka. Povpraševanje je veliko. Drevesnica Josip Rosenberg, Maribor, Tržaška cesta 64. 387

V četrtek dne 17. in v petek dne 18. t. m. prodaja omare od 140 Din, postelje od 100 Din, kuhinjske omarice 80, 20 stolov, cela spalnica, pernice, odeje, podzglavniki: Maribor, Strossmajerjeva ulica 5. 390

Sadno drevje, prvovrstno, selekcionirano in visokodebelno, se dobi od 5 Din naprej ter tudi na trimesečne obroke. Naročajte ga takoj. Drevesnica J. Raušl, Savci, pošta Sv. Tomaž pri Ormožu. 391

Če hočete do
Velike noči
imeti izgotovljeno
obleko
oglejte si bogato zalogo pri
ANTONU MACUNU

v Mariboru, Gosposka ulica št. 10

Gotove moške obleke od 190

Gotove dečke obleke od 90

Obleke po meri pa lahko dobite v 3 dneh

Surovo maslo (Butter) kupujem po dnevni cenah, vzorec z ponudbo in natančno stalno ceno naj se pošlje na: Gerlič, Beograd, Obiličev Venac 19. 384

Jabolčne divjake, zelo lepe, I. vrsto po 40 p, II. vrsto po 25 par, prodaja: Drevesnica Koren, Št. Ilj pri Velenju. 392

Potnika, marljivega in agilnega, za pokrajine onkraj Drave (osobito Prekmurje) išče domača tovarna za razno železno orodje. Ponudbe je poslati pod značko »Dober za služek« na upravo lista. 393

Mizarskega učenca sprejemem takoj. Maribor, Miklošičeva ulica 6, mizarstvo. 385

Pekovski vajenec močen se takoj sprejme v Mariboru, Meljska cesta 23. 377

Sadjevec za prodaj. Pilz, Pesnica. 337

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice na Prihovi, r. z. z. n. z., se bo vršil dne 3. aprila t. l., ob 15. uri v posojilniških prostorih po sledečem dnevnem redu: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1931. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepten, se vrši pol ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. K občni udeležbi vabi načelstvo. 389

Sodarski vajenec se takoj sprejme, hrana in stanovanje prosto, od 15 do 16 let star, močen, od dobrih starišev: Jožef Zvonar, sodarstvo, Staritrg pri Slovenjgradcu. 383

Logar z dobrimi spričevali dobi takoj službo pri križniški upravi Velika Nedelja. Ponudbe na upravo. 382

Kolarska delavnica z ali brez inventarja se da na jako prometnem kraju v najem. Naslov v upravi lista. 385

Viničar se sprejme s 4-5 delavnimi močmi. Naslov v upravi lista. 386

Vajenca sprejme Franc Čiček, kolar, Ruše. 387

Medvedek.

(Povest v slikah.)

3. Miškov oče.

Le pogledjte Miškovega očeta. Mirno čita novice pri ognjišču ter puši iz pipe. Ako bi znal, da nekdo zalezuje sinka, skočil bi takoj po koncu, zagrabil puško ali meč in bi ubil zalezovalca.

4. Miškovi sovražniki.

Na sliki vidimo dva orjaka: Mihaela in Jožefa. Miško je razgnal enemu ovce, da so mu vse pobegnile. Radi tega gospodar sovraži Miška iz dna duše. »Oh, da bi dobil v pest Miška!« pravi Miha. — »Tudi jaza, govori orjak Joža. »Morava ga spraviti s sveta«, skleneta oba.